

i) Gaz hisoblash uskunasinining konfiguratsiyalariga noqonuniy tarzda tashqi ta'sir ko'rsatgan holda tabiiy gazni iste'mol qilish holatlari aniqlanganda – tashqi ta'sir k'c'rsatigan kundan boshlab (agar aralashuv kunitni va faktini tasdiqlovchi hujjalr mayjud bo'lsa), biroq da'vo muddatidan ortiq bo'lmagan muddatga;

ii) hisobga olish priborining xotirasida saqlanadigan artix ma'lumotlarini yo'qotish, gaz o'lcashshni avtomatlashirilgan tizimidan hisobot oyida ma'lumotlar olish imkonи bo'lmaganда yoki Etkazib beruvchining operativ jurnallardan olingan ma'lumotlar bo'lmagan taqdirda. (Hisob-kitob uchun TGHNAT (ASKUG) tizimi joyri qilingan iste'mol qilishlarda hisobot davri uchun arxiv ma'lumotlari mayjud bo'lmagan hollarda iste'mol qilinan tabiy gaz hujjalr to'g'risidagi ma'lumotlar TGHNAT tizimida qayd etilgan ma'lumotlardan olinadi);

1) gaz iste'moli hujjalr hisobga olish priborining maxsat etilgan maksimal o'lclov chegarasidan ortiqcha bo'lganda, plombalammangan gaz jijozilardan foydalaniqan gaz uchun hisob-kitoblar oxirgi xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi mayjud bo'lmagan esa – gaz ta'minoti tashkiloti vakili tomonidan ohirgi marta borib ko'rigan kundan amalga oshiriladi;

m) gazlashtirish xujjadlarini rasmiylashtirmasdan iste'molchi tomonidan qo'shimcha gaz qurilmasi o'natish holati aniqlanganda (qo'shimcha gaz anjonlarini o'matib olib foydalananayotganlik fakti bo'yicha asoslanitiruvchi hujjalr mayjud bo'lganida) – bir hisob-kitob davriga;

3.18. Iste'molchingning hisobga olish pribori gaz hujjini pastki chegarasi ostida sarflaganda, gaz hujji hisobga olish pribori va/yoki o'lclov kompleksining me yoriy-teknik xujjadlarida ko'rsatilgan o'lclovining pastki chegarasida olinadi.

3.19. Etkazib beruvchi tomonidan etkazib beriladigan gaz hajimining ishonchhiligiga ta'sir ko'rsatuvchi o'lclov komplekslari va hisoblash priborlarining ishlashi buzilgan holattar aniqlanganda, Etkazib beruvchi "O'zstandart" agentligi bo'limmalarida o'lclov komplekslari va gazni hisoblash priborlarini ekspertrizadan o'tkazishni takab qilish huquqiga ega.

Agar o'lclov komplekslari va hisoblash priborlar nosoz bo'lsa, ekspertizadan o'tkazganlik uchun to'lovlar Iste'molchi tomonidan, soz holatda bo'lganda esa – ekspertriza o'kazilishi talab qilgan Taraf tomonidan amalga oshiriladi.

3.20. Agar hisobga olish pribori ishdan chiqqandayoki hisobga olish priboridan gaz sizib chiqish holatlari aniqlangan taqdirda Iste'molchi 24 saat ichida Etkazib beruvchiga bu haqda xabar berishi shart. Shuningdek korxonadagi gaz ishlatadigan asbob-uskunalarni ishlash grafigini tuzishi va ishlamaydigan gaz asbob-uskunalarini Etkazib beruvchi bilan birgalikda o'chirib tamg'alanishini ta'minlashi shart.

3.21. Hisobga olish priborlarda gaz sizib chiqish xolati aniqlangan taqdirda qayta hisob-kitoblar ohirgi ko'rik yoki gaz ta'minoti tashkiloti vakili borib ko'igan vaqtidan boshlab aniqlaunga kungacha, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrda amalga oshiriladi.(O'z DSt 8.586 ga ko'ra gazni aniqlash tizimlari gernetik holatda bo'lishi kerak).

IV. YETKAZIB BERILGAN GAZ UCHUN HISOB-KITOBNI

AMALGA OSHIRISH

4.1. Iste'molchi mazkur shartnomasi asosida etkazib berilgan gaz uchun to'lovni amalga oshirishi shart.

4.2. Gaz uchun narxlar O'zbekiston Respublikasi Moliya Vazirligi tomonidan amaldagi qonunchilikka muvofiq belgilanadi.

4.3. Iste'molchi hisob-kitob qilish davri boshlanishidan kamida 5 kun oldin Etkazib beruvchining hisob raqamiga ushbu shartnomaning 1.4 va 1.5-bandalarida ko'rsatilgan oylik gaz hajmi qiymatining 100 foiz summusini oldindan to'laydi.

3.14. Etkazib beruvchi o'zning tang'alanni gaz o'lcashsh priborlariga va/yoki o'lcash kompleksining gaz hajmini o'lcashsha ta'sir qiladigan qismalariiga Iste'molchi istirkokida o'matadi va tegishli dalolatnomalarida. O'matilgan tang'alanni butlibiga Iste'molchi javobgardir.

3.15. Etkazib beruvchi Iste'molchingning gaz o'lcashsh priborlari va/yoki o'lclov komplekslari va ularning tarkibiy qismalaringin to'g'ri ishlashini kuzatish xuquqiga ega. Shu bilan bura, Iste'molchi O'zbekiston Respublikasi qonunchilikgiga muvofiq Etkazib beruvchi vakillarining o'lcashsh priborlari va/yoki o'lcash komplekslarga to'siqsiz kirishini ta'minlaydi.

3.16. O'z DSt 8.586.(1-5)-2005 bo'yicha o'lclov kompleksi va o'lcashsh priborlari ishida g'ayritabiyl holatlar yuzaga kelgan taqdirda O'z DSt 8.064:2017 bo'yicha gazning miqdori o'shisoblanadi (korrektirovka). O'lcashsh qurilmasi va /yoki o'lcash kompleksi faoliyatiga ruxsatsiz aralashish holatlari bundan mustasno.

3.17. Olingen gaz uchun hisob-kitob, quyidagi Hollanda tang'a lammangan gazdan ifoydalanimish uskunasinining 24 soat davromida ishlab turishi hisob-kitobidan amalga oshiriladi:

- 1) a) gazni hisobga olmagan holda gaz iste'moli – gazni hisoblash pribori va gazni sarf qilish normasi bo'lmaganda, gazni hisoblash priborini chetlab o'tgan xolda iste'mol qilish (noqonuniy baypas liniyalari ulanganda) oxirgi xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi tuzilgan kundan aniqlangan kungacha, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrga;
- 2) hisobga olish pribori ulash tartibi va sxemasi o'zgartirilganda – oxirgi xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi tuzilgan kundan, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrga;

v) hisobga olish pribori buzilganda (hisobga olish pribori buzilganligini tasdiqlovchi kungacha, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrga);
g) hisobga olish pribori mayjud bo'lmaganada – qiyoslov ko'rigidan o'tkazish uchun Echilganda – hisobga olish pribori echilgan kundan "O'zstandart" agentligidan qiyoslovdan o'tkazilib, sertifikat olinib joyiga o'natilgan kungacha bo'lgan vaqtga;
d) hisobga olish priborini qiyoslov ko'rigidan o'tkazish va/yoki o'lclov kompleksini metrologik attestatsiyadan o'tkazish muddati tugaganada – qiyoslov ko'rigidan metrologik attestatsiya o'tkazish uchun o'tkazish muddati tugagan kundan qiyoslov ko'rigidan yoki metrologik attestatsiya o'tkazish uchun Echilgan kungacha bo'lgan vaqtga;

e) hisobga olish pribori yoki o'lclov kompleksining qismariga o'matilgan tamg' alaming butlibi buzilganda – oxirgi ko'rik yoki gaz ta'minoti tashkiloti vakili borib ko'rgan vaqtidan boshlab, lekin bir hisob-kitob davridan ko'p bo'lmagan vaqtga;
i) hisobga olish priborini o'zboshimchalik echib qo'yilganda – oxirgi ko'rik yoki gaz ta'minoti tashkiloti vakili borib ko'rgan vaqtidan boshlab aniqlangan kungacha bo'lgan vaqtga;
z) gazni tarqatish tarmoqlarining texnologik rejimini buzadigan gaz quvurlarida yoki GTPlaniada asbob-uskunalar o'matilganda – ohirgi ko'rik yoki gaz ta'minoti tashkiloti vakili borib ko'rgan vaqtidan boshlab aniqlangan kungacha bo'lgan vaqtga;